

ČANG KAJ-SEKA BODO SKUSALI STRMOGLAVITI

YEN HSI SHAN SE JE PROGLASIL VRHOVNIM POVELJNIKOM ARMADE

Kaj Šeku očitajo diktaturo, korupcijo in podkupovanje. — Yen namerava rešiti nacionalistično stranko in žno vred tudi kitajski narod. — Vlada niti s prstom ganila proti strahovitemu divjanju kitajskih banditov.

PEKING, Kitajska, 2. aprila. — Governer province Šansi, Yen Hsi Šan, se je danes proglasil vrhovnim poveljnikom kitajskih sil na suhem, na morju in v zraku.

Izdal je proklamacijo, v kateri pravi, da hoče strmoglaviti predsednika nacionalistične vlade Kaj Šeka, ki se je povzpela do diktatorske sile ter izrablja nacionalistično stranko v svoj lastne namene.

— Na prošnjo narodnih zastopnikov, — izjavlja Yen, — sem sklenil prevzeti vrhovno poveljstvo nad vsemi kitajskimi silami ter bom uvedel razne ekspedicije za rešitev stranke in za rešitev naroda. Kaj Šek je kriv korupcije in podkupovanja, toda nihče nima toliko poguma, da bi nastopil proti njemu. Po Kitajskem divjajo banditske tolpe, plenijo in uganjajo vsakovrstna nasilja, vlada se pa niti ne zmeni. Nacionalistična stranka je prenehala biti stranka, vlada ni več vlada in narod ni več narod. Vsi državljani naj se dvignejo ter naj strmoglavijo Kaj-Šeka, jaz, Yen Hsi Šan, bom pa storil vse, kar je v moji moči, da dosežemo svoj cilj.

V zvezi s Feng Yu Hsiangom je Yen Hsi Šan volil že več mesecev opozicijo proti Kaj-Šeku.

Nekoč ga je že pozval, naj odstopi ter rekel, da bi v tem slučaju tudi sam resigniral. Kaj-Šek je pa poziv enostavno ignoriral.

V severnem delu Kitajske se koncentrirajo čete, toda dosedaj ni prišlo še do nikakih spopadov.

Iz Harbina poročajo, da je bilo na povelje severozahodnega političnega sveta nacionalistično časopisje zatrto ter da je bila uvedena stroga cenzura.

AMOY, Kitajska, 2. aprila. — Poročila iz kitajskih in inozemskih virov pravijo, da je opaziti po jugovzhodnem delu Kitajske živahno komunistično delavnost.

Boje se, da bi se ne ponovili dogodki iz decembra 1927, ko je bilo v Kantonu usmrčenih na tisoče oseb ter so vstasi požgali velik del mesta.

WASHINGTON, D. C., 2. aprila. — Narodna Katoliška Dobrodelna Konferenca je obvestila državni department, da so člani ameriške katoliške misije v Kančovu, Kina, na varnem.

STALIN JE PREPOVEDAL VSA NASILJA

Njegova presenetljiva sila in ugled sta takoj izzvala pokorščino. — Programa ni mogoče izvesti z nasiljem.

MOSKVA, Rusija, 2. aprila. — Nadaljni presenetljivi dokaz osebnega ugleda in moči Jozefa Stalina, tajnika komunistične stranke, je bil podan, ko je zahteval prenehanje nasilnih metod pri kolektivizaciji kmetov.

Politično ozračje deset in deset tisoč vasi je postalo milejše in vse časopisje je pričelo razkrivati "napake".

Nikakega opravičila pa ni za domnevo, da p. menja ugotovilo Stalina umaknitev krenilinske politike proti vaškim kulakom ali mestnim pristašem "nove ekonomske politike". Se vedno je politika sovjetskega režima "likvidirati kulake", izločiti privatne trgovce ter izpremeniti vse poljedelstvo v socializirano industrijo.

Za bodoči tek kolektivizacije je objavil Stalin celo skupno principov, ki so dosti jasni.

— Mi ne moremo zasaditi kolektivov s silo, — je pisal. — Kolektivno gibanje se mora naslanjati na aktivno podporo mas. Mehanično nemogoče je presaditi uzorno kolektivno poslopje iz razvite v nerazvito pokrajino.

ADVERTISE
in "GLAS NARODA"

VSADANJI PRIZOR V PEKINGU

Slika nam kaže kitajskega morilca, ko ga peljejo na morišče. Njegov smeh razodeva, da se smrti nič kaj prida ne boji.

WILLIAM GREEN NAPOVEDUJE REVOLUCIJO

Green je povedal senatorjem, da morajo odpraviti nezaposlenost ali pa se izpostaviti pretnji revolucije.

WASHINGTON, D. C., 2. aprila. William Green, predsednik Ameriške delavske federacije je izjavil pred senatnim trgovskim komitejem, ki vodi javna zaslišanja glede predlog senatorja Wagnerja iz New Yorka, da mora vlada sprejeti podporo v obliki vladnega zavarovanja proti nezaposlenosti ali pa pričakovati revolucije.

Mr. Green je rekel med drugim:

— Ljudje morajo zaslužiti denar, — je rekel, — ter nočejo, da bi ga dobili od vlade brez dela. Če pa ne bodo delodajalci izpremenili svojih taktik napram unijam, bomo izpostavljeni ali zvezni zavarovalnici za nezaposlene ali pa revoluciji. Dežela ne more prenašati teh neprestanih stresljajev.

Uspehi unij, da usvajajo pomožne odredbe, je v veliki meri odvisen od sodelovanja delodajalcev, a boj, katerega vojujejo veliki industrijalci napram unijonizmu, uničuje vse tozadavne napore unij.

— Unije bi lahko pomagale pri rešitvi tega problema, — je rekel — a v velikih industrijskih središčih, kot v Detroitu in Toledu, kjer evete produkcija v masah, sovrzijo delodajalci Ameriško Delavsko Federacijo hujeje, kot pa komuniste.

— Kadar pride depresija, vržejo delavce na ceste ter jih prepustijo oblinam, da skrbje zanje.

— Če bi bilo strokovnim unijam dovoljeno poslovati, brez nepopustljive opozicije velikih delodajalcev bi lahko unije pomagale svojim članom priti preko dobe nezaposlenosti.

NEMSKI "SEAPLANE" V LAS PALMAS

LAS PALMAS, Kanarski otoki, 1. aprila. — Nemski prekmorski aeroplan, "Bremerhaven", je pristal večeraj ob dveh popoldne tukaj ter uspešno dovršil svoj polet iz Cadiza na Špankem. Velika množica ljudi di se je zbrala, da pozdravi letalce, ki so leteli preko mesta, predno so se spustili na tla.

TRAGEDIJA NA ZAPADU

Župan v Missisipi ju je ustrelil urednika ter končal svoje lastno življenje potem, ko je težko ranil kritika.

YAZOO CITY, Miss., 2. aprila. — Boj med županom ter urednikom je imel za posledico, da je bil F. R. Birdsall, urednik Yazoo Sentinel, nevarno ranjen in da se župan J. O. Stricklin ustrelil.

Dr. R. E. Hawkins je komaj ušel revolverju župana ter dobil kroglo skozi zmsko suknjo.

Priče so izjavile, da sta dr. Hawkins in župan Stricklin stala na Main Streetu ter govorila, ko se je urednik Birdsall pojavil na vogalu.

— Well, sedaj lahko obračunam z vama, fantal!

Potegnil je revolver ter ga nameril na dentista, a slednji je skočil po stopnicah ter dobil kroglo le v suknjo.

Nato je župan dvakrat ustrelil na urednika. Urednik se je zgrudil na tla. Priče so izjavile, da je oddal župan še tretji strel, potem ko je urednik že padel.

Župan Stricklin je nato odšel k svojemu avtomobilu ter se odpeljal k pogrebniškemu zavodu svojega sina, kjer se je ustrelil v glavo.

Urednika so takoj odvedli v bolnico, kjer pa imajo le malo upanja, da bi ga rešili. Krogla mu je prodrla želodec.

Prebivalci mesta so pričakovali katastrofe, odkar so se vršile županske volitve, pri katerih je Stricklin porazil dr. Hawkinsa, katerega je podpiral urednik. Župan je bil star 57 let, urednik 65, zobozdravnik pa 45.

GENERAL WEYLER SE DOBRO POČUTI

MADRID, Španka, 1. aprila. — General Valeriano Weyler, 92-letni veteran številnih španskih ekspedicij, je bil zelo ogorčen, ko so njegovi srodniki vrjeli tokom zadnje njegove bolezn, da bo kmalu umrl.

JAPONSKA ZADOVOLJNA S PREDLOGOM

Prosi le za manjše rezervacije glede štirih točk. Veliko veselje vlada radi tega sporazuma v Tokiju.

TOKIO, Japonska, 2. aprila. — Japonski odgovor na angleško-ameriški mornarški predlog je bil brzojavljen v London, potem ko so ga pokazali mornarškim uradnikom ter ga je odobril kabinet.

Reed-Madsudaira kompromis je sprejet v vseh bistvenih točkah, a uveljavljene so bile resevacije ali pravzaprav pojasnila japonskega stališča.

Nikakih novih predlogov se ni stavilo glede glavnih ladij, vendar pa želi japonska vlada uveljaviti dogovore glede bojnih ladij, ki bodo del dogovorov glede pomožne tonaže.

APRILSKA ŠALA V CHICAGU

CHICAGO, Ill., 1. aprila. — Danes je imel Chicago nadaljni snežni vihar. Prišlo je snežiti takoj ob jutranji zori in sneg je naletal ves dan, ko se je Chicago komaj izkrcalo iz najhujšega snežnega viharja takom marca meseca. Za Vremenski urad pa ni bila to nikakakška aprilška šala.

— Napovedal sem snežni vihar še večeraj zvečer in tudi nižjo temperaturo, — je izjavil vremenski prokrog. Sneg so napovedovali za okraj krog Michiganskega jezera in temperatura je padla.

HAWKES V TEXASU

SWEETWATER, Texas, 1. aprila. Kapitan Franks Hawks, ki leti iz San De ga v New York v aeroplanu brez motorja, je pristal dvajset minut po šesti uri zvečer, potem ko se je dvignil iz Tusconu, Ariz. ob šestih danes zjutraj.

Letel je skoro sedemsto milj. Jutri bo poletel Hawks v Tulsa, Okla. ter se ustavil v Wichita Falls in Oklahoma City. Prišel je svoje izvanredno potovanje v nedeljo ter upa doseči New York prihodnjo nedeljo.

POLET NA BERMUDO

Polet znanega letalca Yanceya na Bermudo se je skoro posrečil. — Spusti se je moral na morje, ker se je stemnilo.

HAMILTON, Bermuda, 1. aprila. Tukajšnji prebivalci so večeraj popoldne neprestano stezali vratove v pričakovanju, da bodo zagledali aeroplan, ki je letel iz New Yorka proti Bermudi. Ko pa je poteklo osem ur, se je pričel mešati med pričakovanje tudi strah, da se je pripetila kakšna nesreča aeroplanu ter ljudem, ki so se nahajali v njem. Nikdo ni namreč vedel za potriv, katerega je poslal kapitan Yancey brazilčnim brzojavnim potom, kajti nobena brazilčna postaja in tu nobena druga postaja na kopnem ni bila zmožna stopiti v stik z aeroplanom.

Predno pa je dospelo poročilo, da je bil Yancey prisiljen spustiti se na mirno morje šestdeset milj od Bermude, so bile obveščene vse ladje v bližini Bermude, naj iščejo po morju aeroplan.

Seaplane Pilot je odletel iz Flushing zaliva ob 9.37 minut ter pristal na morju šestdeset milj severno od Bermude malo pred šesto uro večeraj zvečer.

Na krovu aeroplana so bili kapitan Lewis Yancey, navigator in veterinar prekmorskih poletov; W. H. Alexander pilot in Zeh Bouck, radijski operator, ki je ves čas vzdržal radijsko zvezo z listom "The York Times".

V enem zadnjih poročil je rekel Bouck, da se spuščajo na mirno morje v izvrstnem vremenu in da bodo tekem jutra zaključili potovanje na Bermudo.

CAPONE KOT "ŽUPAN"

CEDAR RAPIDS, Iowa, 1. apr. — Alphonse Capone, znani čicaški badit, ni mogoče priljubljen v svojem domačem mestu, a tukaj, v Iowi, zro nanj s političnimi očmi. Mogoče niste še nikdar slišali o mestecu Monticellu, a pri večerajšnjih županskih volitvah je dobil Capone petdeset glasov.

POGREŠANEGA FANTA NAŠLI

Policija v Vicksburgu, Miss., je identificirala taksi šoferja kot R. E. Boyle-a, studenta medicine, katerega pogrešajo že 15 mesecev.

VICKSBURG, Miss., 2. aprila. Robert Emnet Boyle sin dr. Patricia Boyla, zdravnika iz Glen Falls, N. Y., so pridržali v tukajšnjem glavnem policijskem stanu, dokler ne bo prišel iz New Yorka privratni detektiv, ki ga bo zopet odvedel domov.

Fant ima za seboj precej viharno zgodovino. Leta 1928 je ušel malo pred božičnimi prazniki s Fordham vseučilišča ter jo mahnil proti Jugu, kajti njegov namen je bil pridobiti si premoženje z lastnimi silami. Potikal se je dosejal po južnih državah ter neprestano lovil bogastvo, ki pa se ni hotelo prikazati. Spoznal ga je policist Joseph Richie, član vicksburškega policijskega departamenta, ki bo dobil tudi nagrado \$500, kaetro je obljubil njegov oče onemu, ki bo zasledil begunca.

Richie je bil v službi pri nekem hotelu, kjer se ustavljajo tudi številni taksijski. Ko je opazil, da nek ki voznik podoben fotografiji na cikularju in da je njegovo ime Boyle, ga je aretirjal.

Mladič je pozneje priznal svojo identičnost ter tudi govoril s svojim očetom po telefonu.

Ko so mladega Boyla aretirali, je rekel, da je iskanje bogastev "tough job".

Govori lje povsem pristo o svojih potovanjih ter rekel, da je najprvo delal kot pobiralec oranž v Orlando, Fla., nato kot navaden delavec v Arkansasu, dokler ni dobil službe pri Yellow Cab kompaniji.

Sedaj pa je pripravljen vrniti se domov ter nadaljevati svoje študije.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

DENARNA NAKAZILA

ZA VAŠE RAVNANJE NAZNAJAMO, DA IZVRŠUJEMO NAKAZILA V DINARJIH IN LIRA H PO SLEDEČEM CENIKU:

v Jugoslavijo		v Italijo	
Din 500	\$ 9.35	Lir 100	\$ 5.75
" 1000	\$ 18.50	" 200	\$ 11.30
" 2500	\$ 46.00	" 300	\$ 16.80
" 5000	\$ 91.90	" 500	\$ 27.40
" 10,000	\$ 181.00	" 1000	\$ 54.25

IZPLAČILA V DOLARJIH:
Pristojbina znaša sedaj za izplačila do \$30 — 60c; za \$50 — \$1; za \$100 — \$2; za \$200 — \$4; za \$300 — \$6.

Za izplačilo večjih zneskov kot goraj navedeno, bodisi v dinarjih lirah ali dolarjih dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nami sporazumete glede načina nakazila.

Izplačila po pošti so redno izvršena v dveh do treh tednih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO 75c.

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telephone: Barclay 0330

"Glas Naroda"

Owned and Published by SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (A Corporation)

Frank Sakser, President Louis Benedik, Treasurer
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA" (Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš nedelj in praznikov.

Depat brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošiljati po Money Order. Pri sprejemu kraja naročnikov, prostoma, da se nam tudi prejane bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y. Telephone: Chelsea 3578

POLOMLJADA

V Londonu je žalostno, žalostno.

Na londonski razorožitveni konferenci namreč. Državniki peterih velesil trošijo denar ter upravljajo dragocen čas ob zeleni mizi.

V Londonu so se sestali na prigovarjanje angleškega ministrskega predsednika MacDonalda in ameriškega predsednika Hooverja.

Vse kaže, da se bosta Hoover in MacDonald smrtno blamirala, dočim si zastopniki Francije, Italije in Japonske, ki so se iz nekake uljudnosti odzvali vabilu, manejo od samega veselja in zadovoljstva roke.

Ramsay MacDonald je star in preizkušen politik, in vsled tega je nadvse čudno, ker noče ali ne more sprevideti, da je iz te zagate en sam edini izhod: zaključiti posvetovanja ter se lepo prijazno posloviti od delegatov.

Velesile, ki mislijo edinole na oboroževanje, ne pa na razorožitev, ne morejo skleniti nobenega zadovoljivega sporazuma.

O čem razpravljajo v Londonu?

O pogodbah, jamščinah in garancijah, katere zahtevajo močni od slabotnih in proti slabotnim.

Francija, ki ima danes močno mornarico, mogočno armado in brez števila bojnih zrakoplovov, se boji — Nemčije.

Nemškimi junakerjem ni dosti zaupati. Vsega so zmožni le mišar dobroga ne. Da bi pa zamogli v sedanjih razmerah ogroziti do zob oboroženo Francijo, je naravnost smešna domneva.

Kaj tako fantastičnega ne pride niti Tardieu-ju, niti Poincareju na um.

Na konferenci peterih velesil ugibajo o vsem mogočem. Nikdar pa še niso razpravljali o vlogi za izsiljenje miru, ki naj bi jo v bodočnosti igrate mornarice.

Vsi delegatje se bavijo le z bodočo vojno, katero smatrajo zaenkrat za nemogočo, toda nanjo se tako vztrajno pripravljajo kot so se pripravljali diplomati in državniki na zadnjo.

Nihče med njimi ne domneva, da bi Kelloggove pogodbe kaj zalegle proti bodoči vojni.

Kakšne so pa posledice te duhovne neodkritosrečnosti v Londonu zbranih delegatov?

Predvsem je posledica to, da se nahaja na istem stališču tudi angleška delavska vlada.

Angleška delavska vlada se bo morala v svojem lastnem parlamentu zavzeti za večje število novih bojnih ladij.

S tem se bo izpostavila očitku, da se od drugih kapitalističnih vlad v ničem ne razlikuje.

In tako imamo opravka s socijalistično manjšinsko vlado, ki ne more javno povedati, kaj hoče, in ne sme ti stega hoteti, kar bi rada.

Glede odprave nezaposlenosti se ni delavska vlada prav nič obnesla. Istotako je tudi zanemarila svoje druge važne naloge.

Konferenca peterih velesil se ne bo le žalostno izjalovila, ampak bo pomenjala tudi smrtni bumerang za angleško delavsko vlado.

ZRTEV PAPAGAJSKJE PSIHOZE

Tudi na francoskem je povzročil strah pred papagajsko boleznijo pravečo psihozo. 52-letni August Bonnet iz Le Habra se je s svojo svakinjo spri, ker se je branila zapreti svojo papigo v kletko, čeprav bi se svari pred nevarnostjo papagajске kuge. Ona se mu je smejala. Bonnet je začel na svakinjo vpiti in jo obkladati s smeti mogočnimi pismiki — ki jih je nesrečna papiga ponovila, besedo za besedo. To je Bonnetu še bolj razdráklilo, pozabil je na papagajsko bolezen in na vse drugo in je začel loviti ptičjo po sobi, pri čemur je padel. Ves iz sebe je tedaj planil na svakinjo, jo vrgal na tla in ji s peto zdrobil lobanja. Ko je dospela policija, jo je sprejel naslednji prizor: Bonnet je čepel ob truplu svoje rojakinje in mrmral nerazumljive besede predse. Od razburjenja je bil smorel. Pri kletki pa je sedela papiga in kričala in krla še dalje.

Iz Slovenije.

Stari Štefuc pred delnim sodiščem.

Pred sodnika dr. Vinka Straserja, je s trdimi koraki in težkim srcem stopil, sključen v d. gubi, s povešeno glavo France Štefuc, doma tam iz temnih notranjskih gozdov, bajtar in star vojak. Sive oči so milo zrlje v sodnika, nos se mu je rdeče svetil, a roke je med tem zagovorom razpenjal kakor na križu.

— France Štefuc, kdaj ste rojeni?

— I nu, tako 12. septembra 1867 v Gorenji vasi.

— Župnik pravi, da 5. septembra 1867.

— I nu, pa naj bo! Gospod župnik že bolje vedo.

— Ali imate kaj premoženja?

— Prav nič, gospod sodnik.

— Čez, tritretine joha, je na vas preplahn?

— No, no. Tisti gozdek imam. Je ves posekan, samo prazen svet brez veljave.

— Že sedemkrat ste bili kaznovani!

— No, gospod, bo najbrže tako. Imel sem znerom slabe priče. — Kaznovan sem bil zaradi "zleht jezika".

Državni tožitelj je Franceta Štefuca obtožil prestopka gozdne tatvine (paragraf 314 kaz. zakona), ker je lani avgusta iz Kališkega gozda Janka Gnezde vzel 6 kubčnih metrov smrekovih hlodov, vrednih 1800 Din. Odpeljal jih je v Logatec na Tršajovo žago, prodal pa nekemu lesnemu trgovcu.

— Ali ste vzel Gnezde hlode?

— Vzel ali pa ne vzel. Bil sem varuh Gnezdovega gozda.

— Ali vam je dal Gnezda dovoljenje, da izpeljete hlode?

— Ni dal dovoljenja, gospod sodnik.

— Zakaj ste hlode izpeljali?

— Zato, da bi jih prodal. Z denarjem pa bi si popravil bajto. Narredil sem to s svojo neumno glavovo.

— Ty se pravi krastu!

Sodnik je nato prečital izpovede raznih prič, tako tudi izpovedbo gozdnega čuvaja Antona Grudna, ki je v Kaliskem gozdu opazil, da je bila posekana ena smreka, parobek pa je bil zamazan z zemljo.

— Županstvo pravi, da niste prav na dobrem glasu, je naposled pripomnil sodnik.

— Oh, moj Bog! Tako so ljudje hudobni! Oh, križani Bog mi pomagaj! (stari Štefuc se je prijel za glavo). Prosim vas, gospod sodnik, odpuščite! Poglejte moje obličje! Oh, oh! Pri ljudeh imam 9000 kren, pa mi ne dajo. Ali naj od "bajne štince" živim? Tistih pet krciprečkov imam!

— Poslušajte sodbo! — je sodnik opozoril Štefuca, ki je z največjo pozornostjo prisluhnal.

In France Štefuc je bil obsojen zaradi prestopka tatvine na 1 mesec strogega zopora.

(Ojje, ojuh! so se čulj Štefucevi obupni vzdihli).

— Ali sprejmete kazen? En mesec strogega zopora ste dobili!

— Moram, kaj pa čem. Ali bi lahko odločili za en mesec? (Sodnik mu je ugodil).

— Gospod sodnik (obrnil se je zaupljivo do sodnika), ali bi lahko sedel v Logatec?

— To po novem zakonu ni dovoljeno!

— Oh, Jezus Kristus! Kako me je Bog zapustil na tem svetu!

S tem vzdihom je Štefuc zapustil sodno dvorano

Izsiljevanje delavstva v tujino.

V prvih 10 dneh meseca marca se je izselilo preko Jesenic okrog 800 delavcev v Ameriko (večinoma v Kanado in Argentino). V Beležju in na Holandsko se je v teh dneh zselilo 457 oseb, tako da je v desetih dneh zapustilo jug. državo preko Jesenic nad tisoč oseb. Zlastno je videti te trume delavcev, kako sami ali tudi z družinami zapuščajo svojo rodno grudo in gredo za kruhom v daljni svet. Večina njih čaka v tujini nevarnost, polno dele v rudnikih globoko pod zemljo, pri plavžih ali visoki gorji na stavbnih odrih. V Belgiji, Nemčiji in Holandski se jug. delavstvo večinoma uporablja pri najtežjih delih, predvsem v rudnikih, v katerih Belgijci in Nemci sami ne delajo radi. Z odhodom jug. delavstva v tujino trpi jug. država veliko škodo, ker se močni in dragi delavci v tujini našemu narodu popolnoma odtujijo, izčrpane in stare ljudi pa nam tujina vrača nazaj. Da se delavstvo izseljuje, je pač umevno, ker ni doma dela ali pa so zaradi preobilice delavstva mezde premale.

Srna v vreči.

Zadnje dni je začela Sava zaradi dežja nenadoma naraščati. Ob takih prilikah odnese valovje marsikaj s seboj, nekatere stvari vau struja dalje, večkrat pa se ustavijo v kakem vodnem zatisku. Pretekli dni so opazili, ljudje z Spodnjega Loga, naselja na nasprotni strani našega kraja, nekdo večjo stvar, zvezano v dobro ohranjeno vrečo, ki so jo vodni vrtinci zanesli v Gračanov zatok. Vrečo z neznan vsebino so potegnili nato h kraju in ko so jo odvezali, so začudeno našli v njej srno, povsem še dobro shranjeno. Da Gračanovi ne bi imeli kakšne sitnosti zaradi dvojčine ki se dajni večna odstrel, so potisnili nalobčo nazaj v valove, da bi odneslo dalje po strugi.

Zagonetno vodno pošiljko so kaj kmalu razrešili savski lovci. Srno si je bil privoščil kak "ravšic", ki jo je podrj kje v bližini Save. Menda se mu že ni nudila prilika, da bi jo odnesel domov, zato jo je iz previdnosti potisnil v vrečo, ki jo je potem skrnil v vrbovje ob strugi z namencem, da pride ponoč po njo. Nenadoma nastopajoče valovje pa je prekrizalo načrt divjega lovca. Visoka voda mu je dvignila vrečo in jo odplavila dalje. Vsekakor zanimiva prigoda, da je pobeignila divjemu koca celo — uštrljena srna.

POBITI?
Esorka pruzena ta občutek utrujenosti!
Ali ste pobiti, prebno je zavzeto vaše življenje? Najbrž vaše življenje ni v rodu. Esorka vam bo hitro vrnila pravo pravo ter pravi občutek utrujenosti. Primese vam novo energijo, novo živčno moč. Kupujte svolega lekarnarja.

SEVERA'S ESORKA

Velikonočni prazniki se bližajo...

GOTOVO se boste tudi to leto spomnili svojih dragih v stari domovini, z malim ali večjim denarnim darilom za velikonočne praznike.

Priljubljeni smo popolnoma za točno izvršitev vseh naročil, vendar prosimo, ne odlašati in nam naročila poslati čimprej mogoče. Večkrat se odporne nujni potrebi, in veselje obdarovancev se podvoji, ako dospe denar pravočasno.

SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street
NEW YORK, N. Y.

KINO BREZ PLATNA

Zanimivo napoved je dal v svet Japu de Beaucourt. Vsako pozna pridivno (reliefno) fotografijo, ki daje podobam videz celotne oblike. Spričo divotnih izumov kakor brez žični brzolav, zvočni kinematograf in toliko drugih čudes, da ne omenjajih onih, kar nam jih prinese jutrišnji dan, si je Beaucourt zamislil, da dobimo v kratkem kino brez senčila. Tu boš videl, kako se nagmotne osebe gibljejo, kretajo, se po menjujejo... Neki Nemeec baje že deluje na uresnitve te zamisli. Kakaj si bo pri tem pomagali z združenim učinkovanjem dveh aparatov. Kakšna bo posledica nove iznajdbe za verstvo? Kino bi bil nekako predstava našega brezsmotnega posmrtnega življenja, dočim je vera zgrajena na podlagi "poveljanege telesa", ki bo še dalje živelo. Znanost bo na mah zapludila novo pojmovanje. Koliko problemov za spiritualiste! Zagrebno življenje gmote ali stvari izhaja iz misli, ki odvrne marsikoga od religije. "Nesnovne" nadživljanje, ustvarjenje na ta način, pa bo po vsem videzu dobilo dosti pristašev.

JEČA V NAJEM

Angleški ljudski ministar je sporočil parlamentu, da so vse angleške ječe napol prazne. Pred 30 leti je bilo 2 in pol krat več jetnikov. V veliki Gollowayski ječi sredi Londona imajo zdaj samo 529 namesto nekdanjih 800 jetnikov. Posebno je nazadovale število ženskih zločink. Sedanjí sodniki so manj vneti za dolgoletno ječo nego prej. Če se obsojenec dobro obnaša, mu navadno odpustijo več let zopora. Prvič zasacene zločince obsodijo ponekod samo pogojno: nudi se jim prilika poskusiti posteno življenje in se izvrši obsodba samo v slučaju nepoboljšljivosti ter ponovnih prestopkov. Predvsem pa je odlično starostno in bolniško zavarovanje. Število zločinov je naraščalo vedno v isti meri kakor brezposelnost. Ljudje, ki vedo, da bodo dobili pokojnino od 50. leta dalje, ne marajo zaiti med zločince in izgubiti svojo pravico. Radi vsega tega je država zdaj odpustila veliko paznikov in se čitajo po uradnih papstarih podobni razglasi:

"Proda se ali se da v najem ječa, solidno suho poslopje z napeljavno elektriko, plinom, vodo. Primerno za letovišče, tovarno ali vrtnarijo."

OPROSTILO

Te dni je dobil neki Berlinčan leta 1918 iz Hamburga poslano pismo. Slučajno je povzročila ta zamuda velike izgube, ker ni mezel naslovljenec zaradi izostalega obvestila pravočasno zavarovati pozneje pogorelo blago. Pritožil se je torej poštni upravi, ker jo je smatral odgovorno za svojo izgubo.

Posta je odgovorila, da zelo obžaluje povzročene neprilike, a se ne more smatrati za krivo. Baš ta mesec si je prišlo v Hamburg ogromno ljudi ogledat novi velikanski parnik "Europo", da je posta izredno narasla. Če se ne bi to zgodilo, bi bilo pismo najbrž dostavljeno tri dni prej, v začetku tekočega marca ali celo ob koncu februarja. Ali ni ta oprostitev zaradi treh zamujenih dni posebno bistroumna pri pismu, ki je romalo dvanaest let?

SAKSER STATE BANK
82 CORTLANDT STREET
NEW YORK, N. Y.

posluje vsak delavnik od 8.30 dop. do 6. popoldne.

Za večjo udobnost svojih klientov, vsak ponedeljek do 7. ure zvečer.

Poslužujemo se vsi brez izjeme, te stare in stanovitne domače banke.

WASHINGTONOV ZNAČAJ

V ameriškem časopisu divja boj o značaju Jurja Washingtona, junaka severoameriškega upora proti Angležem in osvoboditelja izpod tujega jarma. Tej odlični osebnosti so poetje in zgodovinarji po svoji navadi obesili nebroj dobrih lastnosti, ki jih vrli mož ni imel in okrasili njegovo življenje z dogodbicami, ki so se rodile v glavah kasnejših pokolenj. Ena izmed teh dogodbic, ki je v Ameriki nad vse priljubljena, pa zato nič manj neresnična, pripoveduje, kako je Washington v Valley Forge pred vso vojsko klečal v snegu in prošil boga za zmago svete in pravične revolucije. Ta prizor so poetje že nešteto krat ovekovečili, pa tudi likovne umetnike je privlačil, da so se ga lotili. Nedavno je celo ameriška pošta pograbila ta motiv in ga natisnila na novih poštinih znakah. S tem pa je tudi izvala boj za to se glendo in proti nji. Zlasti ameriški zgodovinar in životopisec Jurja Washingtona profesor Rupert Hughes se je odločno postavil po robu neokusnemu in neumestnemu poveljevanju ameriškega junaka z gniljivimi ter izmišljenimi pripovedkami. Hughes označuje Washingtona kot enega izmed najlepšejših in največjih ljudi, karkoli jih je kdaj hodilo po zemlji, vendar je ona legenda čisto navadna laž.

Hughes pravi: — "Washington ni bil pobožen človek. Tradicija, ki pravi, da je pokleknil v sneg in tulil svojo molitev javno, slabo služi poveljevanju narodnega junaka. Washington bi bil mohl lahko v svoji sobi, če je že hotel moliti. Ako pa sedaj poudarjajo njegovo javno molitev, to je samo proslavljanje podlega hinavstva in licemerstva. Našemu junaku je bilo zelo malo do molitve, kajti bil je mož dejanj."

DOMAČA ZDRAVILA
V zalogi imam jedline dišave, Knajpovo jemenovo kavo in Importirana domača zdravila, katere pripravla mgr. Knajp v knjigi —

DOMAČI ZDRAVNIK
Pišite po brezplačni cenik, v katerem je nakratko popisana vsaka rastlina za kaj se rabl.
V ceniku Ledete našli se mnoge drugih koristnih stvari.

MATH. PEZDIR
Box 772, City Hall Sta.
New York, N. Y.

Peter Zgaga

Dandanes skoro ni nobene bolj požrtvovalne službe kot je služba tistega društvenega odbojnika, ki za prijajo skrbi.

Neprestano je z eno nogo v kletki, z drugo pa v arestu.

Narod mu je hvaležen.

Z veseljem zalaga jamščino, ki jo dobiči sodišče, ter slavi tega narodnega mučenika, kjerkoli ga more.

Ti ljudje bedi- e zlatimi erkam: zapisani v zgodovini naših družter. Cas in slava jim!

Žrtvujejo se z veseljem in vdanostjo. Težko, toda plemenito je delo za narod in za dobrobit svojega bližnjega.

V Brooklynu so začeli zbirati prostovoljne prispevke za nakup zlate kolajne, ki bo z vsemi castni delci podeljena največjemu narodnemu trpinu.

Tako je prav, da narod dostojne casti in predstavi svoje mučenike in svoje požrtvovalne snove.

Se pijata naj bi bila za par centov cenejša, pa bi bilo vsa v redu. Toda to skoro ni mogoče.

Z napravo pijace ni nobenih posebnih stroškov, toda pijaco v dekar spraviti, tišto košta.

* * *

Neka rojakinja mi piše: — Ker mi nisi odgovoril na moje zadnje pismo, je med nama vse končano. Zapamti si pa, da ni še vsih dni konec. N. moja krivda, če laš vlekkel ploht tja do Velike noči ali pa še dalje. Vsega tega bi ne bilo treba, če bi imel že vsaj malo pameti in zastopnosti. Sploh sem pa napravila križ čez vse dedce in bom šla v stari kraj, kjer niso tako izbrčni kot so tukaj v Ameriki. Če imam hišo in par tavent, ga tudi v starem kraju lahko dobim, pa še lepoga in mladega. Toško v pošamlo, da ne boš našli, da mi je kaj hud.

* * *

Rojakinja s skaljenim sreem in s kalmimi nazori naj mi oprost, ker sem njeno pismo objavil.

Pismo naj bo pretece svarilo vsem onim, ki se drznejo z ženskimi igrati.

Škoda, da se rojakinja ni podpl-sala.

Morda bi se dalo v zadnjem hipu kaj ukreniti, da bi izpremenila svoje pojme o življenju.

* * *

V New Yorku je slamsniška sezija v polnem zaletu.

Vse dela od zore do mraka in čipke do dvanaajstih zvečer.

* * *

V nekem šopu v Uptownu je čudna mešanica: pet Slovencev, trije Judje in dva Judeža, pa se prav dobro razumejo med seboj.

* * *

Koncem maja bodo pa začeli odhajati na farme.

Meseca julija jih bo več v okolici Cooperstowna. Fly Creeka in Worcestera kot pa v New Yorku.

Nekateri gredo na počitnice zaradi "frišnega lufta", nekateri pa zato, da se "malo prispirajo".

Druge vleče na farme tudi farmarski instinkt, s katerim so nekateri naši slamsnikarji skozinskož prežeti.

Nič ne rečem, instinkt je lepa reč, toda včasih je treba tudi v roke pljuniti.

Nemara jo bom še jaz primahal gori.

Za farmo sicer nimam posebnih talentov, imam pa izboren nos za pristen jabolenik.

* * *

V New Yorku je bila te dni otvorjena gospodinjska šola. V nji se najbrž uče mlada dekleta in mlade ženice, kako je treba možu zapovedati in ga naučiti, da posodo pomije in čisto obriše.

* * *

Navzlic mirovnim in razorožitvenim konferencam je že vse precej dobro pripravljeno za bodočo vojno.

Edinole vloge kajzerja noče nihče prevzeti.

Kajti tako je bilo določeno in na tistem klenjeno, da v bodoče ne bodo več pošiljali premaganih kajzerjev na Holandsko v penzijo, pač pa naravnost v arest.

Naročite SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR za leto 1930 ki je letos izredno zanimiv.

POŠLJEMO VAM GA POŠTNE PROSTO ZA 50c

KNJIGARNA "GLAS NARODA"
216 West 18 Street
New York, N. Y.

POGLAVJE O DRUGEM ZAKONU

Pravijo, da je drugi zakon navadno srečnejši kakor prvi. Verjetno bi to bilo, kajti drugi zakon skiepaajo ljudje, ki imajo že nekaj izkušenj in ki vedo, kaj je za mirno zakonsko življenje potrebno in kaj ne. Vsega tega mladi zaljubljenca, stopajoči prvič pred oltar, ne morejo vedeti, ker še niso poskusili, kaj se pravi deliti vse sladkosti in bridkosti skupnega življenja. A vendar tudi drugi zakoni niso vedno srečni. Dokazov imamo vse polne v vsakdanjem življenju. Zdi se, da je treba razlikovati med drugimi zakoni dve vrsti in sicer drugi zakon ločenih in drugi zakon vdov in vdovcev.

Načelní predsodek proti ločenim ni upravičen. Med njimi je gotovo mnogo takih, ki ločitve niso zakrivil in ki imajo vse pogoje za dobre zakonce. In vendar ima v mnogih primerih prav tisti, ki se zakonske zveze z ločenim ali ločeno boj. Ločenci so lahko drugače najboljši ljudje, toda okolnost, da se je njihov zakon razdril, je zelo pogosto znak, da je v njihovem značaju nekaj, kar mirno in srečno zakonska življenja ovira. Ni treba, da bi bila to velika hiba v značaju lahko je samo pomanjkanje onih lastnosti, ki napravijo iz ljudi dobre zakonce. To so lastnosti čisto posebne vrste, katere ima lahko tudi slab človek, gočim jih dober človek večkrat nima. Državljanste časti mu ta nedostatek ne vzame, pač pa je v zakonskem življenju odločilna hiba.

Seveda pa niso vedno enaki nedostatkí, ki vodijo k zakonskim prepirom in ločitvi. Vzroki ločitev so tako različni in večkrat tako nespojajočega si značaja, da je težko izreči o njih splošno veljavno sodbo. Vendar pa lahko v splošnem trdimo, da se odlikujejo ljudje, ki so se že enkrat odločili za ločitev s pomanjkanjem potrpežljivosti in strpnosti, ki je v vsakem zakonskem življenju nujno potrebna, če hočemo, da bo zakonska zveza trajna. Vsak mož in vsaka žena ima namreč svoje napake in v zakonu gre samo za to, če znata zakonca svoje napake vzajemno prenašati in si tudi vzajemno odpustiti. Kdor tega ne zna, ne more biti dober zakonec niti v prvi, niti drugi, niti tretji. Ta človek stori najbolje, če sploh ne sili v zakonski jarem. Kdor se zveže s takim človekom, mora že vnaprej računati z razočaranjem. Iz tega vidika je torej predsodek proti zakonu z ločenim možem in ločeno ženo do gotove mere utemeljen.

Drugače je z drugim zakonom vdovcev in vdov. Če se oženi kdo z vdovo, katere prvi zakon je bil srečen in zadovoljen, ima skoro 99% verjetnosti, da bo tudi njegov zakon srečen. In tudi vdovec, ki je bil v prvem zakonu dober zakonski mož, bo z veliko verjetnostjo dober zakonski mož tudi v drugem zakonu. To so namreč ljudje, možki in ženske, ki imajo za zakonsko življenje poseben talent in ki bi ne bili srečni, če bi ne živili v zakonski zvezi. Seveda pa ne povzročajo nesporazumov in težav v drugem zakonu vedno nedostatki v značaju. Zelo pogosto so krive denarne in sploh premoženjske razmere, zlasti tam, kjer imata oba zakonca ali pa samo eden otroke iz prvega zakona.

Če velja za prvi zakon, da bi ne smel biti nikoli sklenjen samo zato, da se "na njem zasluži", velja to še mnogo bolj za drugi zakon. V delavskih krogih se rešijo taka vprašanja razmeroma lahko. Otroci so tu navezani na starše, največ do 14. ali 16. leta. potem se morajo pa sami preživljati. Težje je tam, kjer reflektirajo otroci na podporo očima ali mačehe še potem, ko so že odrasli. V takih primerih je očimova ali mačehina skrb za otroke težko breme zlasti pozneje, ko se prvotna ljubezen med zakoncem ohladi. Ločene žene in vdove, ki imajo otroke, store najpametneje, če se drugič ne omože, vsaj dokler so otroci potrebni denarne podpore. Vdova z otroci se mora sicer težko boriti za obstanek posebno če je siromašna, toda tako življenje je za junaško in značajno ženo še vedno lažje, nego drugi zakon, v katerem mora poslušati moševe očitke, češ, z otroci sem si t-rakopal na vrat. Siromašna ženamati zna delati čudeže, da svoje otroke preživi in vzgoji, in ne potrebuje za to moča.

Premožni ženam se v drugem zakonu ni treba bati očitkov, ven-

dar bi pa morale pred drugo možnostjo skleniti pismeno poročno pogodbo, v kateri bi bila finančna vprašanja v obojestransko zadovoljstvo točno urejena. Premožna vdova naj bi se vdruživ omožila samo z enakom premožnim in nasprotno. Če imata oba otroke, je najbolje, da tudi po poroki oba upravljata svoje imetje strogo ločeno, da oba skrbita za svoje otroke in se prostovoljno odrečeta za primer smrti ali ločitve vseh pretenzij za svojo osebo. S tem se vzajemno najbolje zavarujeta, da proti očitkom in lahko verujeta, da ju vodi v drugi zakon samo iskrena simpatija. Če pa stopi drugič v zakonsko zvezo vdovec ali vdova s siromašno vdovo ali vdovcem, doprineše veliko žrtev, ki mu ni pretežka samo dokler se ljubezen ne ohladi. Posebno problematični so taki zakoni tam, kjer so otroci iz prejšnjega zakona, ki vidijo v očim ali mačehi samo pritepenca, ki jih hoče pripraviti ob znatnem dedščini.

PET LJUBIMCEV IN ENO DEKLE

Sodišče v Regio, Calabria je obsodilo pet veleposestniških sinov na skupno 124 let ječe, ker so v opitem stanju napadli neko dekle. Zadeva pa se ne bo končala tako tragično. Objestni mladeniči so se namreč sporazumeli, da se bo eden med njimi poročil z mladenko, da bi vsaj malo popravil svoj greh. Dekle si je izbralo mladeniča, ki si je prvi izbral za žrtev svoje nepremišljenosti. Ostali štirje so tedaj zbrali sto tisoč lir, da jih mlademu paru poklonijo za doto. Ta nepričakovani preobrat v zadevi je povzročil, da se oblasti proces obnovile in obtožencem so pri tem procesu vse odpustile, vevda pa jih izpuste iz ječe šele po izvršeni poroki in ko bodo izplačali tistih 100.000 lir.

IZ DEŽELE PRITLIKAVCEV

Na Filipinih so vladali Negritovim trije kralji, cesar-porok, Lucas in dobrih 60cm visoki pritikavec Diki-diki, ki je nedavno umrl. Negriti spadajo med najbolj zaostale prebivalce Filipinskih otokov. Stalnega bivališča večinoma nimajo, žive v pragozdovih, hranijo se z divjačino in prenočujejo kar na drevju. O Diki-dikiju pripoveduje ameriški preiskovalec Merriman zanimivo storijo.

Diki-diki je živel do 50 let kot star samec. Naenkrat ga je paprijelo in začel se je ozirati po nevesti. Zagledal se je v princeso Ajaratol s sosednjega otoka, kuni merila niti 60 cm. Toda Diki-diki je našel tekmeča v osebi maharadže Kirama, 125 cm visokega pritikavca. Kiram je dvoril princesi že nad leto dni, toda Diki-diki je znal govoriti tako prepričevalno, da se je moral tekmeč umakniti. Američan je preprečil vojno s tem, da je pojasnil Kiramu, da se bo Diki-dikiju maščeval najbolj kruto, ce mu prepusti nevesto. To je pomagalo. Ko je pa prišel Diki-diki ponuditi princesi svoj prestol, ga je spodila. Pritlikavi vladar je plakal in tarnal v svoji "palaci" ves teden končno je pa poslušal nasvet in sklical svoje načelnike k posvetovanju. Načelniki so odšli po posvetovanju k trmasti princesi in so jo v dveh dneh pregovorili, da je vzela Diki-dikija. Škodoželjni Kiram je bil pa za pričo.

NAJBOLJŠI ZASLUŽEK

Polkovnik Kreepps, drugi sin lorda Palmoorea, je pred revolucijo bival na Ruskem, kjer je vodil neki rudnik na Uralu. Pod sovjeti je vse izgubil in se je izselil v Indijo. Tam je začel zbirati bisere in je kmalu postal brivec. Pravi, da je to najboljša in najkrajša pot do bogastva. Polkovnikovi aristokratski sorodniki seveda zelo obsojajo ta nazor, a polkovnik se ne da motiti. Najel je lepo brivnico v centru Bond Streeta, najbolj elegantne londonske četrti, in prav radi pripoveduje o svoji preteklosti in načrtih onim novinarjem, ki si pri njem pustijo ostrici las ali se da do obriti.

GORKI O ŽIDIH

Glavni urednik hebrejskega lista "Davar", izhajajočega v Tel-Avivu je posečil slavnega pisatelja Gorkega v Sorrentu, kjer se ta zdravi v nekem tamošnjem zdravilišču. V daljšem razgovoru o svojih načrtih za bodočo literarno delo je Gorkij napovedal, da bo v kratkem izdal zgodovino Bejllsovega procesa. Kakor znano, je bil Žid Bejlls l. 1912. v Kljevu obtožen ritualnega umora nad ruskim dečkom Juščinskim. Sodišče je ugotovilo, da je resnično šlo za ritualni umor, dasi Bejllsu niso mogli dokazati neposredne krivde na umoru. Gorkij bo v novi knjigi zbral vse doslej neznani material in bo dokazal, da je proces izzvala lažniva kampanja antisemitov. Delo bo osvetilo vse zakulisne delovanje oficijelnih protizidovskih krogov ter bo važen denesek k bajki o ritualnih umorih. Kljevsko sodišče je prišlo do prepričanja, da gre za ritualni umor, ker je neki židovski konvertit na temelju hasidskih obrednih knjig bajke ugotovil, da ta sekta rabi krščansko kr-

Za ta naziv imamo pri nas: lutka, donda, lila, četa. Ob izvoru pa je Marion, pomanjševalnica za Marijo. Z lesenimi liki, nazvanimi Marie di legno, so v Benetkah že v XIV. stoletju nadomestili mladenke, ki so dotlej bile okras vsakoletnemu prazniku. Kipci blažene device so se svoje dni na Francoskem nazivali mariette. Pariška ulica, kjer so se te svete podobice prodajale, se je imenovala celo Rue des Mariettes (ali: Marionnettes). V odrskem pomenu jih srečamo najprej v opisu Seeres, ki ga je Guillaume Boucher objavil leta 1584. in 1608.

pri svojih obredih. Tudi neki nepravoslavni duhovnik, zaslišan kot veščak, je na isti način tolmačil nekatere določbe hasidskih bogoslužnih knjig. Na drugi strani pa so najodločnejši zastopniki krščanskih cerkva označili ritualni umor kot golo bajko, izvirajočo iz teme srednjega veka.

MARIONETA

PARIŠKA DRAGINJA

Plesalki sestri Jolanga in Inga Appe, sta sklenili pogodbo z monakovskim gledališčem in se zavezalo plačati 25 tisoč frankov, če bi jo prelomili. Neki pariški music hall je jima ponudil boljše pogoje z 12.000 frankov mesečne plače. Na to sta sestri brez slovesa zapustili Monakovo. Zdaj ju je dohitela v Parizu tožba in je jima prvostopno sodišče zaplenilo v prid monakovskega ravnateljstva polovico plače. Sestri sta se pritožili, češ da je pariško življenje hudo drago, 800 frankov plačata mesečno za dnevno telovadbo, 26 frankov stane vsak večer maskiranje in vsaj 2000 mesečno stanejo obleke. Tožiteljev nasprotnik je ugovarjal, da so te številke pretirane, posebno kar se tiče izdatkov za šiviljo. Saj nastopata na odru skoraj brez obleke! Vzkljena sodnija je potrdila prvotni odlok, češ, da dve mladi dekletki prav lahko živita s 6 tisoč frankov mesečno in to v najboljši penziji.

DOGODKI V INDIJI

Čudno romanje indijskega voditelja Gandija iz Ahmedabada v Jalapur je koncentriralo pozornost inozemstva na Indijo. Svet ima vtis, da se pripravja na nekaj odločilnega o upravičenosti takega pričakovanja pa vlada marsikje odločna skepsa.

Tekom svetovne vojne je obečala Velika Britanija Indiji široko avtonomijo kot zahvalo za pomoč, ki jo je postavila na svetovna bojišča tudi ta dežela. Leta 1919. je angleška vlada takorekoč oficijelno obljubila, da podeli Indiji široko samoupravo in sicer nje manj kot v obliki dominijona. Anglija je postavila pri tem celo določen termin; dominijonski statut za Indijo naj se izdeja v toku desetih let in najkasneje v l. 1929. naj stopi v veljavo.

Indi so bili s tem zadovoljni, vsaj po ogromni večini. Toda notranje razmere v Indiji so komplcirane, izdelave dominijonskega statuta ni tako enostavna stvar in vrh tega

tudi Anglija lažje daje obljube nego jih izpolnjuje, posebno če gre za osamosvojitve tako ogromne in važne kolonije, kakor je ta dežela. Zato stvar z dominijonskim statutom nikakor ni hotela napredovati Indijci so postajali nestrpni.

V letu 1922. je postavljal indijski nacionalni kongres v Lahore za nacionalni indijski program — zahtevo po dominijonskem statusu v teku enega leta. Do l. 1929. se mora dati Indiji dominijonska samouprava.

Velika Britanija pa se kljub temu ni podvzivala; leta je poteklo, samostojnosti ni bilo. V Indiji so ekstrapolirali elementi dobivali vedno večji vpliv ter vedno bolj sili v radikalni odpor zoper britanski režim. Ni jim zadostovala več zahteva po dominijonski samoupravi, marveč so si postavili za cilj — popolno svobodo in neodvisnost Indije.

Lani koncem leta se je smstal indijski nacionalni kongres ter razpravljal o nadaljnji politiki, o situaciji, ki je nastala, ko je enoletni termin potekel brez ugoditve Indskim zahtevam. Kongres se je pokazal zelo ogorčenega in radikalnega; postavil je program popolne neodvisnosti Indije. Manjšina, ki je kot zmernejša vztrajala na programu dominijonskega statuta, je sicer v znak protesta zapustila kongres, ali korak tega konservativnega in oportunističnega krila je ostal za množice brez pomena. Pač pa se je Gandija posrečilo, da je pridobil v kongresu večino za svojo politiko pasivne resistance, dočim se radikalni elementi propagirali nasilni odpor. Pod Gandijevim vplivom je kongres postavil za program bojkot zakonodajnih ter izvršilnih organov in neplačevanje davkov. Bojkot angleških industrijskih izdelkov ter sploh trgovinskih predmetov je bila že poprej Gandijeva osnovna teza v borbi za svobodo Indije. Sicer se zagotavlja, da bi se Gandi prav gotovo zadovoljil z dominijonskim statutom, ker je ta po njegovih ponovnih izjavah povsem prikladna oblika za Indijo, ker bi ji dala dejansko samostojnost.

Vendar težišče situacije ni sedaj v dilemi med znanim in ekstremističnim programom samostojnosti, marveč v organizaciji pasivne borbe za osvoboditev. Gandi se je postavil na čelo te akcije ter je pripravil slovesen pričetek te borbe na način, ki je prava indijska specialiteta. Organiziral je ogromno demonstracijo zoper sodelovanje z Angleži in za pasivni odpor v obliki velikega romanja "pohoda mučencev". Postavil se je na čelo sprevoda, ki se je začel pomikati iz Ahmedaba in roma sedaj v 240 km oddaljeni Jalapur, kamor bo dospel — seveda peš — nekako v 14 dneh. Za njim se poglavitni prijatelji in pristaki, in sicer 76 hindov, dva muslimana ter eden kristijan. Povsod po potu propagirali bojkot angleškega blaga, odlaganja služb in dostojanstev ter pasivni odpor. Ko dospje ta vedno bolj narasčajoča procesija v Jalapur, vzame Gandi pest soli iz tankajšnjih solin prav tako store njegovi spremljevalci. V tem aktu bo visek prireditve; pred nedavnim se je namreč v Indiji vpeljal solni monopoli. Gandi hoče zakon o monopolu prekršiti ter v ta namen poseči po prepovedani domači soli.

Težišče bo v tem, kaj stori spričo Gandijevje namerne protizakonite kacije angleška oblast. Ali bo Gandija aretirala — tako pričakujejo v Indskem taboru, — ali bo njegovo dejanje ignorirala; kaj drugega si je že težko predstavljati. Od izida tega romanja pa je odvisno marsikaj v Indiji.

NESREČNI OČE

Ta primlek zasluži predsednik francoskega senata Doumède, ki je med vojne izgubil vse štiri svoje sinove. Prvi, topničarski poročnik, je padel že leta 1914, dva druga leta 1917 in 1918, četrti sin, zdravnik, je podlegel zastrupljenju s plini na fronti. Zdalj hoče pariški magistrat počastiti njih spomin in bo preimenoval neko ulico v "Ulico štirih sinov".

ADVERTISE

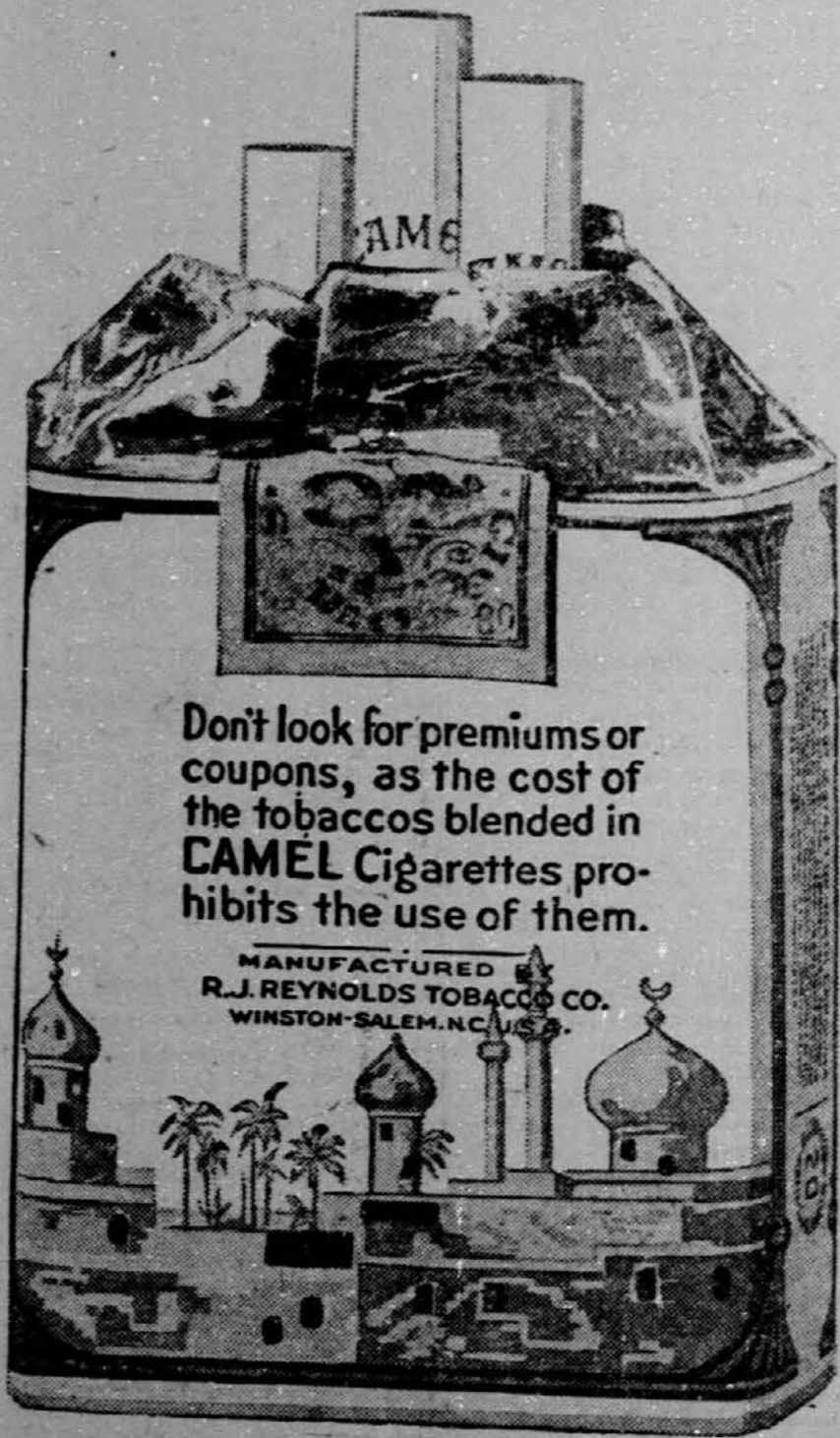
in "GLAS NARODA"

Obrnite ta zavojček in

prečitajte zadaj

Ne glejte za darove ali kupone, kajti stroški tobaka, mešanega v CAMEL cigaretah, prepovedujejo njihovo uporabo.

BESEDE na zadnji strani zavojčka, še vedno pomenijo, kar govore. Ni "posebej," kar ne prispeva k kakovosti kaje, ni vključeno v ceno Camels. Samo najvišji užitek kajenja, ki ga zamore moderna znanost spraviti v cigareto.

To ugotovilo je bilo na prvem zavojčku Camels, ki je bil izdelan in je bilo na vsakem izmed hilijonov zavojčkov Camel, ki se bili izdelani izza onega dne do danes. Ko je bilo v prvič napisano, so izdelovalci drugih cigaret dajali zastavice, slike igralk, slike žogometashev — skoro vse, kar naj bi pripravilo kadilca do misli, da dobi nekaj posebnega za svoj denar. Izdelovalci Camels so verjeli, da hoče imeti kadilec cigareto prodano, strogo po njenih zaslugah, koje vsa cena se nahaja v kakovosti — cigareto, napravljeno iz tako izbornega tobaka — tako popolno mešanega — tako mile — tako dišečo — da bo sama dobila svojo lastno pot.

Silna priljubljenost Camels je tribut tej četveri politiki.

CAMELS za užitek

KNJIGARNA GLAS NARODA

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

216 West 18th Street, New York

POUCNE KNJIGE
MOLITVENIKI

IGRE
RAZNE POVESTI IN ROMANI

MOLITVENIKI:

Table listing various prayer books and their prices, including 'Marija Varhuja', 'Kajaki glasovi', and 'Sveta Ura'.

Table listing books under 'MOLITVENIKI' such as 'Mačunar v kronski in dionski ve-ljavi', 'Solnceenje', and 'Slovenska narodna mladina'.

RAZNE POVESTI IN ROMANI:

Table listing various novels and short stories, including 'Amerika, povsod dobro, doma najbolje' and 'Mladost ljubca'.

POUCNE KNJIGE:

Table listing educational books and dictionaries, including 'Abercrombie slovenski slovar', 'Angleško slovensko berilo', and 'Kratka arabska gramatika'.

Table listing books under 'RAZNE POVESTI IN ROMANI' such as 'Križer pot patra Kupljenka', 'Strahote vojne', and 'Siri Tomova koča'.

Table listing books under 'RAZNE POVESTI IN ROMANI' such as 'Mladost ljubca', 'Mladost sreem', and 'Pasti in zanki'.

Table listing books under 'RAZNE POVESTI IN ROMANI' such as 'Drobiz, in razne povesti', 'Darovana, zgodovinska povest', and 'Drobit, in razne povesti'.

Table listing books under 'RAZNE POVESTI IN ROMANI' such as 'Seedozimec, trd. vez.', 'Strahote vojne', and 'Siri Tomova koča'.

Table listing books under 'RAZNE POVESTI IN ROMANI' such as 'Mladost ljubca', 'Mladost sreem', and 'Pasti in zanki'.

Table listing books under 'RAZNE POVESTI IN ROMANI' such as 'Drobiz, in razne povesti', 'Darovana, zgodovinska povest', and 'Drobit, in razne povesti'.

Table listing books under 'RAZNE POVESTI IN ROMANI' such as 'St. 51. V metežu', 'St. 55. Namišljen ibolnik', and 'St. 56. To in onkraj Soče'.

Table listing books under 'RAZNE POVESTI IN ROMANI' such as 'St. 1. (Ivan Albrecht) Ranjena gruda', 'St. 2. (Rado Murnik) Na Bledu', and 'St. 3. (Ivan Rozman) Testament'.

Table listing books under 'RAZNE POVESTI IN ROMANI' such as 'St. 15. Edmond in Jules de Goncourt', 'St. 16. (Janja Samec) Življaje', and 'St. 17. (Prosper Mariner) Verne'.

Table listing books under 'RAZNE POVESTI IN ROMANI' such as 'Veronika Deseniška, trda vez.', 'Za križ in svobodo, igrokaž v 6. dejanjih', and 'Ljudski oder'.

Table listing books under 'RAZNE POVESTI IN ROMANI' such as 'Zbirka ljudskih iger: Z naših gora', 'Zbirka ljudskih iger: Z naših gora', and 'Zbirka ljudskih iger: Z naših gora'.

Table listing books under 'RAZNE POVESTI IN ROMANI' such as 'Zbirka ljudskih iger: Z naših gora', 'Zbirka ljudskih iger: Z naših gora', and 'Zbirka ljudskih iger: Z naših gora'.

Table listing 'Narodne pesmi za mladino' and 'Troglasi mladinski zbori'.

Table listing 'CERKVENE PESMI:' and 'NOTE ZA CITRE:'.

Table listing 'NOTE ZA TAMBURICE:' and 'PESMI Z NOTAMI:'.

Table listing 'NOTE ZA KLAVIR' and 'NOVE PESMI S SPREMLJEVANJEM KLAVIRJA'.

Table listing 'MEŠANI IN MOŠKI ZBOR' and 'MEŠANI ZBORI:'.

Table listing 'MOŠKI ZBOR' and 'SAMOSPEVI:'.

Table listing 'MEŠANI ZBORI:' and 'RAZNE PESMI S SPREMLJEVANJEM:'.

Table listing 'SISPIS ZA MLADINO:' and 'IGRE:'.

Table listing 'PESMARICE GLASBENE MATICE:' and 'MALE PESMARICE:'.

GLAS NARODA

KRATKA DNEVNA ZGODBA

VLADIMIR LIDIN

MORNAR

Parnik je preplul petero morij in priplul v pristanišče v Batumu po vodo. Četa dva dneva je plul iz Odese ob čbal in s parnika so se videli beli hoteli, vile in palače na obali palme, Gagra, Suhum.

Parnik se je imenoval "Kosta". Bila je grška ladja — cisterna za nafto, včasih robo za francosko družbo.

Posadko so tvorili Orki, bila sta po tudi dva Turka, dva Rumuna in en Rus — mornar Strahov, ki je bil pred petnajstimi leti pobegnil z bojne ladje v Afriku.

Parnik je priplul v Batum zvečer. V mestu so se že prižigale luči, mornarji so se hitro brili in preoblačili, potem so pa hoteli na obalo. Po ulicah se je izprehajalo množica domačinov. Mornarji so se nalašč zalostavali v ženske in se prevlačili skozi največje gneče. Ženske so se poželjivo ozirale po njih in jim pomezičkavale, kakor je pač vedno v pristaniških mestih — po črni rožni po morju, po težkem delu in strogem postu.

Tudi Strahov je kmalu našel spremenišče. Bila je zelo suha in okromna. Svljeno ruto je nosila čez ramena, malo je šknila na levo oklo — in v tem je bilo tudi nekaj, kar je človeka vlekel k nji. Dekle je vodila za seboj po temnih batumskih ulicah. Šla je naprej sama, on je pa korakal za njo v evropski obleki in v lahkem klobuku, katerega je nosil postrani kakor mornarji cepice brez čeltnov.

Tako ga je privabila do žvepljenih kipek. Lastnik jima je močice odprl vrata in vstopila sta v kabino, kjer je čakalo po žveplu. Tu je bilo toplo kakor na peči in ob steni je stala mramornata klopička. Razen te klopičke in kadi z dvema pipama nad njo ni bilo v kabini ničesar.

Dekle je sedlo na klopičko in se le tedaj si je lahko dobro ogledalo svojega spremenišča, ki je bil že tako prijeten, da bi bil lahko njen oče.

Torej kaj, sedite vendar — mu je dejala nerodno. — Tu je zelo toplo.

PAIN-EXPELLER advertisement with logo and text: MILLJONI VASIH LASTNIH LJUDI PRAVIJO... KILLS PAIN

Mali Oglasi imajo velik uspeh. Prepričajte se! Advertisement for small ads.

Hotela je že stvarno sleti životen, toda Strahov je sedel k nji in jo prijel za roko, rekoč:

Ne, ni treba. Prišel sem samo pogledat, kakšna si. Kako ti je ime?

Mary. — je odgovorila dake.

Strahov je sedel, gledal jo je in si gladil brado. Šele čez nekaj časa je spregovoril počasi:

Torej vidis, Maša, ta reč je takale. — Ze petnajst let nisem videl Rusije. Pred petnajstimi leti sem odplul od te obale. In šele danes sem se vrnil zopet v Rusijo. Ti si bila stara takrat komaj osem let. Koliko si stara zdaj?

Dvajset. — je odgovorila dake.

Torej si bila takrat še mlajša. — Pet let. Morda si se igrala z mojo hčerko. Imel sem hčerko v Rusiji, v mestu Oranienbaumu. — veš? In glej, danes sem zopet v Rusiji. — to je kakor čudež.

In Strahov se je naenkrat prikmaknil k nji in pogledal rob njene svilene rute.

Toda glej, po vseh mornarjih sem se klatil, petnajst let sem se vozil, danes sem pa prvič zopet priplul v domovino. In glej, Maša, bil sem v Ameriki, in v Avstraliji sem bil in na otoku Kubi sem bil, toda v Rusijo me usoda vsih petnajst let ni zanesla. In tako smo ti pluli zdaj v Rusijo, pa sem si mislil: Koliko je neki stara zdaj moja hči in kje neki je! Izračunal sem, da bo stara baš dvajset let. In tako sem si mislil: Kako bi pa bilo, če bi prišel k hčerki praznih rok? Vsaj malo parfuma ji moram prinesiti. In tuš ruto sem ji prinesel iz Marsella.

Strahov je segel v žep ter privlekel iz njega stekleničko parfuma in zeleno svileno ruto. Dekle se je ozrlo skrivaj na darila mornarjevi hčeri, roke je držala sklenjene na kolenih in tedaj jo je Strahov pobožal s težko roko po glavi.

Torej pa vzemi to darilce, — je dejal nepričakovano. — Saj si se morda z mojo hčerko kdaj igrala.

Toda dekle je sedelo nepremično in zrla prede. Tedaj ji je položil Strahov stekleničico in ruto v roko.

Eno mi obljubi, Maša, — je še pripomnil. — Čez tri dni odplujemo na širno morje, torej te dni se mi držlj nadomestaj mi hčerko.

Dekle je sedelo močje ter dralo v roki darilo in denar, katerega ji je bil stisnil v pest. Pčtem sta odšla iz kopeki in se napotila zopet po temnih batumskih ulicah. Mornarji svetilniki so po vrsti iztegovali svoje žareče pipalke v neprodno temo. Sopara je ležala nad mestom, po ulicah so se še izprehajali domačini in postajali na vogalih.

Pazi torej, Maša, da ne preložiš obljube. — je dejal Strahov in se zagledal v njene blesteče oči, očitno podobne očem njegove hčere.

Potem so zasumele deževne kaplje, ulice so se izpraznile, prihrumela je nevihta. Strahov se je vračal

v tropičnem naliivu počasi v pristanišče. Njegov lahki klobuk je začel takoj propuščati vodo. O d parnika so se videle v silnem naliivu samo zelene luči. Premočni tovariš, stojte na parniku na straži, mu je posvetil z lučjo v obraz in ga pustil po mostičku mimo sebe.

Zjutraj so se mornarji zopet preoblekli in začeli črpati nafto. Dan za dnem je tekla nafta, polnila je trebuh parnika in ga počasi pogrezala s svojo težo. Tretjega dne, ko je bilo že naloženo, je parnik proti večeru dvignil sidro in odplul proti Konstanci in Burgasu ter dalje proti Carigradu, Brindisi in Marselli.

Nihče se ni poslovil od njega, nihče ga ni spremljal. Samo ena ženska je stala na obali in mahala s robcem, a Strahov je pustil svojo delo in tudi mahal, mahal dekletu, ki je ostalo namesto njegove hčere tam na obali.

Zažarel je mornarji svetilnik v Portu, svetlobni signal je izmenjal z njim svetilnik iz Batuma. "Kosta" je peljal nafto v Marsell. Iz Marsella odpluje v Amsterdam, potem pa čez Indijski ocean v Hongkong.

Moskva, "Rdeča Najiva" 1929

NESREČNE PAPICE

V pristanišče Le Havre je prišel parnik iz Južne Amerike. Ustavil se je zunaj in dvignil rumeno zastavo, ki pomeni pri mornarjih: "Na krovu razgraja kužna bolezen. Na pomoč!" Razkuževalni oddelki se je rešili na čolni pripeljal 18 bolnih mornarjev na kopno, deloma so bili brez zavesti. Ladja je nato vorila v Rio de Janeiru 1800 amazonskih papig. Spetoma so pričele ptice umirati in so dneвно pometali in po sto in več papig v ocean. Naposled je obolelo še moštvo. Čd 1800 papig je prišlo v Havre samo 14. Poslali so jih takoj v Pariz v Pasteurjev zavod. Tam so jih skriveno izolirali in se je pričelo raziskovanje. A kmalu je obbolelo 13 zdravnikov in strežnikov ter je eden od njih v mukah umrl. V Londonu so odkrili "povzročitelja psitakoze, papagajske bolezni (soroden je povzročitelj uspic in noric ter primeren serum proti njej). A v Parizu se je serum slabo obnesel in je zdaj prepovedal Zdravstveni svet vsak uvoz papig na Francosko.

SEZNAM ARANŽIRANIH KONCERTOV

- 5. aprila: Warren, O.
12. aprila: Hermine, Pa.
20. aprila: Cleveland, O.—Collinwood.
18. maja: Chicago, Ill. (Orchestra Hall).
25. maja: Milwaukee, Wis.
2. junija: Calumet, Mich. (Opera House).
7. junija: Trauwick, Mich.
15. junija: Ely, Minn.
22. junija: Duluth, Minn.
Naslov: Banovec R.
6233 St. Clair Ave. Cleveland, O.

KJE JE MATIJA ANZELC

doma iz Mallig štev. 8 pri Loškem potoku. Zadnje pismo sem prejel iz Port Arthur, Ont., Kanada. Če kdo kaj ve o njem, ali če sam bere ta poziv, prosim, da se oglasi svojemu svaku. — John Turk, 15904 Arcade Ave., Cleveland, Ohio. (2x 3&4)

NAPRODAJ 55 AKROV FARMA

35 akrov izoranih, 20 pa gozd, vse ograjeno. Vsa potrebna paslopja, nekaj sadnega drevja, v bližini mesta v prijaznem kraju blizu moje farme. Cena samo \$12000.00. Kdor želi dobro farmo po ceni v slovenski naselbini, naj jo pride pogledat. Frank Novak, Route 2, Millston, Wis. (2x2&3)

KJE JE MOJ BRAT ALOIS KRT?

Zadnje pismo smo prejeli iz Pueblo, Colo. Kdor ve za njegov naslov, ga prosim, da mi ga sporoči. — Franc Krt, Visoka, Bosna, Jugoslavija. (2x 2&3)

MUHA KOT SEL IZ ZAVODA ZA DUŠEVNO BOLNE

Pred kratkim se je v Rimu odigral dogodek, ki je po svoji originalnosti edinstven. Neki mlad odvetnik je bil komaj stvoril svojo pisarno in je v nervoznosti čakal na svoje prve kliente. Gledal je skozi okno in vsakega mimoidočega že naprej ocenjeval, da-li morda ne hiti v njegovo pisarno po kakem važnem poslu. Dolgo ga mu bile ure pračkanovanja in nervozno je hodil po sobi gor in dol, kajti klientov ni hotelo biti. Njegovo nervoznost je stopnjevala še velika marsarka muha, ki se je bila začela skozil odpirati okno in z nenavadno glasnim brehanjem motila tišino v pisarni. V pomanjkanju klientov je mladi odvetnik osredotočil svojo pozornost na muho in je opazil, da je nenavadno velika ter ima na zadku pritrjeno nekaj belega. Vjel je živalico in dognal, da je ovita s koščkom tankega cigaretnega papirčka, ki je jo ovrzal v poletu, da je vedno znova padla na tla in brečala po tleh.

Na svoje brezmejno začudenje pa je opazil, da je košček papirja popisan s tanko pisavo. Oprezno je odvil papir in razlučil pisanje, ki se je glasil: "Rešite me! Marki B." Pod tem stavkom pa je stal popoln naslov markija z imenom ulice in hišne številke.

Mladi odvetnik je zaslišal da gre za kakšen nenavaden pravni primer, zato se je takoj napotil v dotično ulico. Ugotovil je, da je v označeni hiši nameščeno zasebno zdravilišče. Brez oklevanja je stopil v hišo, se predstavil vodu zdravilišča kot srodniaka markija B. in prosil dovoljenja, da bi smel govoriti z bolnikom. Vodja zavoda mu je dal najprej neodločno odgovor, ki pa je odvetnik vztrajal na svoji zahtevi. Je dejal, da je B. tako slab, da ne more z nikomar govoriti. Odvetnik se ni hotel izdati, kaj ve o stvari, marveč je mirno odšel ter naznanil stvar policiji, ki je takoj ugotovila, da je marki dalečje bolan in interniran v dotičnem zdravilišču.

Zdaj je odvetnik pokazal oblasti dopis, ki mu ga je bila prinesla marsarka muha; policijski zdravniki je obiskal bolnika in ugotovil, da je popolnoma zdrav. Marki je bil izpuščen iz blazine in je takoj vložil težko zoper svojo ženo, ki ga je dala proglasiti za blaznega, da se polasti njegovega imetja. Življenje markija je kakor napet rman. Poročil se je bil pred tremi leti s siromašno devojko nenavadne krasote. Mlada žena je takoj po poroki kazala veliko prizadetost, da bi se polastila velikega markijevega imetja. Hodila je v hišo svoje bivše prijateljice, prerezala pojedine in

ČUDNO POTOVANJE KEMALOVE ŽENE

Iz Londona poročajo, da se je mudila tam te dni v strogem incognito in samo nekaj ur soproga predsednika turške republike Kemala paše. V London je prispela na zelo zageneten način. S turškim pilotom je priletela v Carigrad kjer jo je že čakal holandski letalec Max Sizzo, ki jo je poveljal z močnim letalom na zračni progji Carigrad-Nürnberg-Kilin v Ostende. Letela sta ponči.

V Ostende je predsedla Kemalova žena na motorni čolni in se odpeljala v London. Tu je ostala samo nekaj ur, potem je pa odletela neznanu kam. Baje je njeno zagmetno potovanje posledica Kemalove nezvestobe. Kemal paša se hoče namreč oženiti s sestro Amanullah. Kaj namerava njegova žena, nihče točno ne ve.

VOĐNIKOVE KNJIGE

za leto 1930

SO RAZPRODANE

Kdor jih hoče zdaj naročiti za leto 1931, naj nam pošlje \$1 in dobil bo knjige po pošti, ko bodo izšle. Knjigarna 'Glas Naroda'

grcije s svojo sumljivo družbo, kar je markija silno razburjalo. Postal je razdražljiv in je imel čisto močne živčne napade. Lepa žena je vse to z izredno zvitostjo pospeševala in raztrobila v svet, da je marki blazen. Po nekoliko prav hudih scenah ga je končno dala zapreti v sanatorij kot nevarnega blaznika. Nesrečni mož je šele sedaj spregledal nakane svoje krasne soproge in se je čisto pomiril. Vendar ga voditelj sanatorija ni hoteli zpuščati, ker bi bil s tem izgubil bogato mesečno nagrado, ki mu jo je markijeva soproga izplačevala z različno rododarnostjo. Jetniku ni preostalo nič drugega, kakor da se je poslužil muhe, ki je po sreči res odnesla čevljesto v pisarno mladega odvetnika. S pomočjo muhe si marki ni samo pripomogel do svobode, marveč se je rešil tudi žene, ki je roman v zaprti.

CARJEVE PUSTOLOVŠČINE

Galanini ruski car Aleksander je bil priljubljen povod, kamor je prišel, posebno pa v damski družbi. Čim so pa dame spoznale senca strani njegovega značaja, je bilo navdušenja zanj takoj konec. Vlada matuške Rusije je bil namreč brez načel, slab je bil v sponah kotnih strasti, površna, toda arogantna močnica, zmes francoske ugaljenosti in ruskega barbarstva, liberalizma in človekojubja z despotizmom. Sam si je pokvaril tober glas z nepremišljenimi dejanji, ki so dala povod in snov za razna anekdote in kritiko. Ženske so ga najprej vodile za nos in mu obetale ljubezen, potem so ga pa zapletale v latrige in mu končno obročale hrbit.

Nekdo je car dvoril na Dunaju na plesu pri grofu Palffyju lepi grofici Szechenyi-Gulfordovi in spoznal bi se je tako daleč, da ji je zasepetal: "Vasega moža ni doma; bilo bi zelo prijetno zavzeti do povratka njegovo mesto". Duhovita dama se mu je pa takoj revanžirala, rekoč: "Kaj me smatra Vaše Velikanstvo za provokacijo?"

Znana je tudi anekdota o knežnji Leopoldini Esterhazyjevi. Car se je nappvedal v času, ko je bil knez na potovanju. Lepa knežinja mu je poslala seznan dam in gospodov, ki naj bi se tudi udležili večera, proseč ga, naj črta čne, katerih navzočnosti mu bi bila morda neprijetna. Car je črtal vse, razen knežnje same. Vsa predstavišena je knežinja trž obvestila svojega moža, ki se je vrnil še pravčasno, da je mogel v svojem domu pozdraviti visokega gosta in zapeljivca zakonskih žen v eni osebi.

LATINICA NA JAPONSKEM

Turčija je zamenjala arabske pismenke z latinskimi, v Rusiji se pripravljajo, da odpravijo cirilico, in sedaj se je pojavilo še na Japonskem močno gibanje, ki stremi za tem, da uvede latinsko pisavo. Vojno in mornariško ministrstvo sta jo v svojem področju deloma že uvedla in na tisoče mladih ljudi jo že obvladuje. Japonci imenujejo latinsko "ramaji". Ž njeno uvedbo upajo, da bodo v kratkem času odpravili nepismenost, k je v njihovi deželi še dosti, to pa v prvi vrsti zagadatelj, ker je pri njih v rabi kitajska pisava s svojimi nečevljinimi, zamotanimi in nerodnimi pismenimi znaki.

SEMENA

V zalogi imam najboljša poljska vrtna in cvetlična semena. Pišite bo brezplačni semenski cenik. Blago pošiljam poštne prost.

MATH. PEZDIR, Box 772, City Hall Sta., New York, N. Y.

Nesreča ne počiva! Tudi smrt ne. Podvrženi ste eni ali drugi vsak dan. KAJ STE PA STORILI ZA SVOJO OBRAMBO IN ZA OBRAMBO SVOJIH OTROK! Ali ste že zavarovani za slučaj bolezni, nezgode ali smrti? Ako ne, tedaj pristopite takoj k bližnjemu društvu Jugoslovanske Katoliške Jednote. Naša jednota plačuje največ bolniške podpore med vsemi jugoslovanskimi podpornimi organizacijami v Ameriki. Imovina znaša nad \$1,100,000.00, članstva nad 20,000. Nova društva se lahko ustanovijo v Združenih državah ali Kanadi z 8. člani. Pristopnina prosta. Berite najboljši slovenski tednik "Novo Dobo", glasilo JSKJ. Pišite po pojasnila na glavnega tajnika, Joseph Pishler, Ely, Minne-ota.

PET MILIJONOV SUŽNJEV KOLUMB — NAPOLEONOV ROJAK

Lady Kate Symon, odlična angleška dama, je posvetila vse svoje življenje zamudnim potovanjem po najbolj oddaljenih deželah, kjer se cvete suženstvo. Objavila je sedaj temeljito delo, iz katerega je razvidno, da je na svetu še vedno najmanj pet milijonov ljudi, čijih življenje je povsem slono v "Kostrična Toma" popisanim razmeram. Poveljica loč. t. zv. potrihalno in obrtno suženstvo. Prvo je doma na Kitajskem, kjer stari še vedno prodajajo najvišjemu podvudniku svoje hčere, in na Arabiskem, ker se naslanja kupačja s "črnim lesom" na mohamedanske verske nauke. Posebno žalostno življenje imajo pri lovu biserov v Perzijskem zalivu zapodeni sužnji: umirajo na jetki po kratkih letih. Prihajajo večinoma iz Abesinije, kjer podčajo bogati, napol samostojni veličasi "rasti", vsaj po to tise zamorcev letno. Lovijo jih kakor živino ali divjadi in prireajo v to svrhu prave vojne. Slične obrt cvete v Sudanu, portugalskih afriških kolonijah. Južni in Srednji Ameriki ter Nizozemski Indiji, Britske oblasti so prepovedale suženstvo v svojem kolonialnem področju, a prebivalstvo se ne briga za postave. Tako so oblasti brez moči napram tajnim zvezam t. z. "aligatorjev" in "leopardov" v deželi Sierra Leone. Porazne razmere je odkril po Zvezi narodov poslan odbor v Liberiji. To republiko so ustanovili Američani, ki so posiljali v Afriko svoje opročene sužnje. Zdaj je postalo 15,000 potomcev teh priseljencev gospodar nad 2 in pol milijonskim domačim prebivalstvom in ga neusmiljeno izrablja. Kako so čudne tamosnje razmere, je razvidno iz dejstva, da je bilo oddanih pri lanskih predsedniških volitvah samo 51,000 glasov v vsej republik. Izmed teh jih je bilo razvoljenih toliko, da je ostalo samo 6000 "nevdomno svobodnih in politično zanesljivih volilcev".

ZBLAZNELA, KER JE IZGUBILA DENAR

49 letna Avstrijka Frančiška Kriss je pripotovala pred nekoliko dnevi v Genovo kjer bi morala dvigniti neko dedščino. Prejela je okrog 50,000 dol. vrednosti v denarju in draguljih in se je odpravila, da odpotuje domov. Po poti je hotela nesreča, da je izgubila torbo, v kateri je nosila to dedščino. To je na revo tako vplivalo, da se ji je omračil um. Vso noč je blodila po mestu, zjutraj so jo srečali stražniki in jo odvedli na bližnji komisariat, kjer je v svetlem trenutku razložila vzrok svojemu obupu. Kmalu potem je neka policijska patrula prinesla na komisariat torbo, ki jo je našla nedotaknjeno na cesti. Nesrečnica pa niso mogli več sporečiti vesele novice, ker ji je bil um omračen.

ZASTONJ TRPECIJ OD NAVDUHE

Brezplačna poskusna metoda, ki se da poriziti učebno, brez izgube časa. Mi imamo metodo za kontrolo navduhe in mi bomo vam jo pokazali da naše stroške. Ne ozirajte se na ceno, ampak na rezultat ali na to, če je prošnja naša ali naša metoda, pišite po brezplačno poskusno naše metode. Ne tvojite se, v kakšnem potrebju živite, koliko ste stari in kje ste zaposleni, če trdite, ali nimate ali imate zdravje, naša metoda vam bo takoj pomagala.

NAPRODAJ! Dve dobro vpeljani trgovini (Dry Goods & Shoes) v Akron, Ohio, prodam skupaj ali posebej. ZAMENJA se hiša z dvema lotoma, in dva posamezna lota v Cleveland-Collinwood, za posestvo v Sloveniji, v mestu, trgu ali bližini. Jaz nameravam iti v stari kraj radi bolezni. Pišite ali oglasite se osebno na: FRANK BIRTICH, 1283 — 5th Avenue, Akron, Ohio.

Njegova čast.

ROMAN IZ ŽIVLJENJA. Za Glas Naroda priredil G. P.

(Nadaljevanje.)

In ona je zadržano obljubila, da bo stanovala v hiši... Povsem zagotovo, mati! Ah, Antna... Tudi jaz draga mati! Feliks ni izvedel o vsem tem ničesar... Najbolj nestopna med vsemi pa je pričakovala... Matična čast... Mlada deklica se je pustila svedočno poljubljati... Anton ga je prišel za ramena... Feliks je bil takoj od njeni strani... Njene solze so ga predčamile iz mrtvice... Anton ga je prišel k sebi v preobilici sreče... Feliks je bil takoj od njeni strani... Ona se je ozirala vanj skozi solze... On je je pritanil k sebi v preobilici sreče... Feliks je bil takoj od njeni strani... Ona se je ozirala vanj skozi solze... On je je pritanil k sebi v preobilici sreče... Feliks je bil takoj od njeni strani... Ona se je ozirala vanj skozi solze... On je je pritanil k sebi v preobilici sreče...

SMRTNOSNI STRUP INDIJANCEV

V tropskem podnebju je prido- da podarila gozdovnikom drago- ročno orodje, ki jim služi na lovu bo- lje kot svinec in smodnik. Brez vsakršnega oblastnega dovoljenja, jih oskrbuje z najdražjo in naj- strup, kar jih poznamo. V Južni Ameriki je najbolj razširjen strup "kukare", ki se pridobiva iz ple- zalk, spadajočih v družino stru- noz. Čudno se sliši, a je v zvezi tu- mu res, da je ta nenavadno nar- učnik, ki je v katerem napačno- člo domačini stroje puščice, prava sreča za lovcu in divjačinu. S kro- glo ali navadno puščico obostrelje- na divjačina bi namreč v nepro- dirnem pragozdu prav redkokdaj prišla lovcu v roke, zakaj povsod se ji nudi nešteto skrivališč, kamor bi se na smrt ranjena žival umak- nila zasledovalcem. Nezastrupljene puščice lahko na mestu ubijejo za- mo manjšo žival. Zastrupljene pa umore živali v nekaj sekundah ali minutah in jim prihranijo dolgo- trajne bolečine in počasno umira- nje. Če žival tapirjeve velikosti in moči podčije v nekaj minutah, Strup učinkuje tako naglo, da živa- ni niti nima časa "misliti" na beg. Ko začetni škeleno bolečina, ji glava o- mahne naprej, noge se ji prično tresi in kmalu otrpne brez glasu, brez smrtnih kricov.

Neslišno šviga iz Indijancevoga pihalnika puščica za puščico med- jato pije ali opte, ne da bi živalce- stitile navzvenost lovcu in se za- vedle smrtno nevarnosti. Ker se meso po zastrupljeni puščici ubije- živali lahko uživa, je to kroziče za primitivna ljudstva gotovo bolj primerno kakor puška. Indijanci v Južni Ameriki svojo gotovo še dal- go ostali zvesti svojim pihalnikom. "Vem," je dejal star Indijanc: "belci se razumejo na umetnost iz- delovanja mila in smodnika, ki pa ima to slabo lastnost, da dela pre- več hrupa in prepodi vse živali, če si katero zgrešil."

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko. Adol je namreč potovati v stari kraj, je potrebno, da je po- učen o potnih listih, prtljaji in drugih stvareh. Vred naše dolgo- letne izkušnje vam ni zamore- dati najboljša potovanja in pripa- ročano vedno je prvovrstne brzo- parnike. Tudi nedržavljeni zamore- potovati v stari kraj na obisk, toda preskrbeti si morajo dovoljenje za- potovanja (Return Permit) iz Wash- ingtona, ki je veljaven za eno leto. Brez permita je sedaj nemogoče- priti nazaj tudi v teku 6 mesece- in še se ne pošiljajo več v stari kraj, ampak ga mora vsak prošler osebno dvigniti pred odpotovanjem v stari kraj. Prusnja za permit se mora vložiti najmanj eden mesec pred nameravanim odpotovanjem in on, ki potuje preko New Yorka je najbolje da v prusnji označi- naj se jim pošlje na Barge Office New York, N. Y. KAKO DOBITI SVOJICE IZ STAREGA KRAJA Glasnik nove ameriške priseljen- ske postave, ki je stopila v veljav- o prvim julijem, znaša jugoslovans- ka kvota 845 priseljencev letno, a kvotni vizeji se izdajajo samo onim prosilcem, ki imajo prednost v svo- ti in ti so: Starci ameriških držav- ljanov, moške ameriških državljan- ki so se po 1. juliju 1928. leta poro- čili žene in neporočeni otroci izpu- 18. leta poljedencev. Ti so opravice- do prve polovice kvote. Do druge- polovice pa se opravicev tem in neporočeni otroci izpu- 21. leta- onih nedržavljanov, ki so bili po- stavno pripisani v to dežel, so stal- no bivanje. Za vsa pojanila se obračate na- poznano in pojasnivo.

Table with shipping schedules for various lines including Kretanje Parnikov and Shipping News.

COSULICH LINE advertisement with details about shipping routes and schedules.

SAKSER STATE BANK advertisement.

DR. KERMOVEGA BERILA advertisement for a book.

BOARD OF EDUCATION advertisement regarding school matters.

JUGOSLAVIJE advertisement for travel services.

PRVI IZLET LETA 1930 advertisement for a trip.

SAKSER STATE BANK advertisement with ship illustration.

GLAS NARODA advertisement for the newspaper.

ŽID PRETENTAL ŽIDA

Dva poljska žida sta imela v Loznu skupno trgovino. Lani sta od- rezala slabo in znatno izgubo sta- hotela kriti s prebrisano zamova- nim konkurzum. Nekega dne je prvi žid predlagal, naj takoj prepiše vse svoje imetje na ženo in se loči od- nje. Potem bi zaprla trgovino in oglašila konkurz. Čim bi pa bila točnana poravnava z upniki bi od- šla nov trgovino. Drugi žid je bil takoj pripravljen storiti to in tudi žena se je strinjala s prijateljevim predlogom. Čim se je žid od svoje žene ločil in tudi s konkurzum je šlo vse po načrtu. Upniki niso dobili nič, kaj- i vse imetje je bilo prepisano na židovo ženo, ki pa je bila že lobe- na. Te dni je prišel drugi žid k pr- vemu, češ, da bi otvorila novo tr- govino. Obenem je sporočil svoji lo- čeni ženi željo, da bi se rad znova poročil z njo. — Ti si pa res navčen, — mu je odgovorila žena. — Kaj nisi slutil? Takine namene ima tvoj prijatelj? On me ljubi, in ker sem sedaj pre- možna, se lahko vzameva. Presenceni žid je h tel k advo- katu, ki mu je pa izjavil, da je lo- čitev pravomočna in da se ne da- nič storiti. Žid je torej pripravil žida ob premoženje in o ženo.

DRUŠTVA advertisement for a society.